Рік II. ч. … …ота 1. березня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-30
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration: Reichsstrasse 34.
Schriftleitung: Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і закордоном:
місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки — 2 зол.
5 чеських корон — 1 зол.

Новий удар анґлійській фльоті

ЗАТОПЛЕНО 9 АНҐЛІЙСЬКИХ КОРАБЛІВ МІСТОТИ 58.000 ТОН.

БЕРЛІН, 28. II. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

В дні 26. II., 500 км. на захід від **Ірляндії**, німецькі далеколетні літаки заатакували анґлійський транспорт під сильною охороною. Завдяки помисловій атаці затоплено **9 ворожих кораблів**, заг. містоти **58.000 тон**. Крім того ушкоджено 3 кораблі так поважно, що треба числитися з їхньою втратою. Дальші 4 кораблі поцілено бомбами важкого калібру.

—o—

Успіхи німецького летунства в Африці

РИМ, 28. II. — **Головне Командування Італійської Армії** подає:

На **грецькому фронті** не було нічого замітного. Підчас непогоди італійські літаки обкинули розривними бомбами й обстріляли скорострільним вогнем оборонні становища та комунікаційні артерії в запіллі. Один італійський літак не вернувся.

Відділи **німецьких бомбовиків** перевели в супроводі італійських і німецьких ловецьких літаків масові атаки на летовища на **Мальті**. Німецькі летуни встигли завважити, що полумя обняло **10 ворожих літаків**. Крім цього німецькі літаки поважно ушкодили багато ворожих літаків. Бомби попали в ганґари й обекти летунської пристані. Підчас летунських боїв німецькі ловецькі летуни зістрілили **4 машини** типу Гюрикен, італійські летуни збили **2 ворожі літаки**.

У **Північній Африці** італійські літаки обкинули розривними бомбами кольони вантажників і табори під наметами.

25. II. **літаки німецького летунського корпусу** обкинули бомбами важкого калібру ворожий контрторпедовець в околиці пристані **Тобрук**, автомобільний парк та артилерійські становища біля цього міста. Відділ німецьких торпедолітаків затопив у західній частині **Середземного моря** один ворожий корабель містоти **5.000 тон**.

У **Східній Африці** відступили ворожі війська в районі Зільмарі в Судані. Вони залишили на полі бою багато вбитих і воєнний матеріял.

У **Сомалі** італійські війська відступили у боротьбі з **Моґадішо**. Відворот відбувся після одного місяця завзятого спротиву, й під натиском великих сил ворога.

Участь німецьких військ в Африці

МАДРИД, 28. II. — Щоденник »Я« пише, що з хвилиною приступлення до акції німецьких військових частин на суші й у повітрі в північно-африканській війні настало нове положення. Участь німецьких військ в **Африці** була для анґлійців великою несподіванкою, що перекреслила всі їхні надії. Німецькі спадні літаки („Штукас") утруднили й навіть унеможливили свободу рухів анґлійської фльоти на **Середземному морі**. Внаслідок великої віддалі анґлійських військ від їхніх баз систематичне бомбардування анґлійських кораблів і пристаней у Північній Африці є великою небезпекою для дальшої анґлійської акції. Незвичайна успішність німецьких повітряних атак виявилася вже в німецько-польській війні. Крім цього до бою виступили також німецькі панцирні війська. Тут виявилася правдивість слів **канцлера Гітлера**, що німці битимуть анґлійців скрізь, де тільки вони покажуться.

Німецько-італійське господ. порозуміння

РИМ, 28. II. — Вчора закінчено в Римі німецько-італійські господарські переговори, що тривали кілька тижнів. Протокол підписали з німецького боку посол **Кльодіюс**, з італійського боку амбасадор **Джаніні**. Підписане господарське порозуміння устійнює всі справи, що торкаються товарного й платничого обороту на 1941 рік між обома краями. Факт, що передбачується значний зріст вивозових сум в обох країнах, доказує продукційні здібності німецького й італійського промислу, що його війна не загальмувала. Обі країни можуть взаємно доставляти собі важні воєнні сировини та всякого рода вироби, що важні для воєнних цілей. Співпраця в ділянці воєнної господарки може без обмежень служити спільній цілі, остаточній перемозі великодержав осі. Переговори відбулися в дусі приязни, повної довіря, що характеризує взаємини між обома союзними державами.

—o—

Протианґлійські заворушення в Індії

МОСКВА, 28. II. — З Кабулю повідомляють, що в індійському місті **Равальпінді** дійшло до гострого зудару між кількатисячною юрбою й поліцією, що арештувала одного аґітатора, який заохочував населення до непослуху владі. Юрба обкидала камінням поліціянтів та ранила 16 з них. Поліція розганяла демонстрантів ґумовими палицями. Серед демонстрантів багато побитих і ранених.

Активність нім. амбасадора в Анкарі

ЦАРГОРОД, 28. II. — Німецький амбасадор в Анкарі **фон Папен** уладив прийняття в честь премієра й міністра закордонних справ Туреччини. У цьому прийнятті взяли участь м. ін. міністр краєвої оборони, міністр прилюдних робіт, крім того були запрошені керманичі дипльоматичних місій союзних держав.

Преса й кооперація в нашому житті

Усі ще маємо аж надто добре у памяті, як важко було за Польщі здобути в українському селі українську народню школу. Про фахові вже й мови не було, не було ні одної державної. А створити стільки приватних, скільки було потрібно, ні фондів не було, та й дістати дозвіл було важко. Коли б не та відпорність серед населення, коли б не виплекана в народі жага вчитися приватно, по свому читати й писати, то за цих 20 років мало хто серед молоді знав би був уже українське письмо.

Але само читання й писання це засіб тільки, не ціль. Ішло про те, щоби наш селянський і міщанський стан користав з українських книжок, ґазет і журналів, щоби плекав у своїй душі національні почування, духову культуру, щоби поширював свої фахові відомості, знання життя. Ці всі завдання виконувала „Просвіта", Рідна Школа й інші орґанізації. Але тим чинником, що найбільше поширював між народом наше друковане слово, була кооперація. Не було це у початках легко довести до того. Але з часом кооперація дійшла до поважних вислідів.

Бувало прийдете на село, заходите до кооперативи й бачите на стінах у рямцях декілька ґазет. Покупець приходить за якоюсь орудкою і побачивши на стіні ґазету, мимохіть бере у руки і читає. Ще й до хати купує. Нераз тільки тому приходив, щоби перечитати. Це ж своє. А крамар має на продаж не тільки ґазети. Він ще показує всілякі календарі, має книжки. Невеличкий був на цьому заробіток. Але не в заробітку було діло, а в *поширенні друкованого слова*. Годі сьогодні сказати, скільки щоденників чи тижневиків, скільки книжок розходилось за посередництвом кооперації по краю. Можна тільки ствердити цю дійсність, що просто не було кооперативи, яка не займалася б їх розпродажем на селі чи в місті, а майже не було в останніх роках такої кооперативи, що не передплачувала б для вжитку своїх членів одного щоденника. Інші часописи розходилися за посередництвом деяких кооператив просто масово.

Хто-ж причинювався до того? Тим чинником були головно Повітові Союзи. Вони то в імені підчинених собі кооператив полагоджували торговельні діла з видавництвами, вони пропаґували на зібраннях, при допомозі люстраторів, при закупнах і продажах також друковане слово, вони зобовязувалися вплачувати за свої кооперативи належні гроші.

А сьогодні? Не можна твердити, що Союзи цього і тут також не виконують. Одначе бачимо, що *не так , як це було*. Не тому, немов Союзи уважають сьогодні це за менше потрібне. А просто при тих своїх зобовязаннях, які на них щодня приходять, при виконуванні господарсько - торговельних чинностей, тієї матеріяльної сторінки, вони мимохіть занедбували досі ідею *плекання нашої духової культури*, цього такого важного чинника у житті народів. І ще є одна причина, а саме, що кооперативи по цьому

боці Сяну й Буга здебільша нові, ще не звикли до тих чинностей і не легко їх до цього призвичаїти.

Та годі. Треба поставити доставу друкованого слова для підчинених кооператив, а через них на наші села як життєву конечність, як духову поживу, так, як ставляємо конечність достави матеріяльних дібр. Треба усвідомити собі, що *ширення культури є ціллю кооперації, а матеріяльні добра це тільки засіб*. До того оба ці завдання нерозлучні.

Однoчасно виконає наша кооперація ще друге завдання, бо піддержить наші видавництва, побудовані виключно власними силами. Всі знаємо, що це немаловажна у нашому житті справа, зокрема немаловажна саме для тих українських земель, що, найшовшись в сусідстві високої німецької культури, повинні якслід зазнайомлюватися з нею і якнайбільше черпати з неї. А до цього може і мусить причинюватися наша преса, наше друковане слово.

Зокрема наша преса вважає за вказане писати по змозі багато на господарські, зокрема на кооперативні теми, інформувати про те, що цікавить кооперацію і про що треба їй знати.

Точна співпраця нашої преси з нашою кооперацією дасть у висліді зміцнення обом чинникам нашого життя, себто і видавництвам і кооперації.

Пишучи про це, ми не винаходимо тут нічого нового, тільки пригадуємо про ту вже випрактиковану школу життя, що дала у висліді добрі плоди. Сподіваємось, що наша пригадка впаде також тут, у Генерал-Губернаторстві, на добрий ґрунт.

Люди з різних сторін — але одна мета

(Від нашого кореспондента).

Над Сяном, у лютому 1941.

До нас, тут на рідній землі, дуже часто звертаються знайомі з Німеччини, Протекторату, Словаччини і т. д., щоб написати до них, як представляється справа українського шкільництва на Лемківщині. Люди цікавляться, чи є ще вільні місця для учителів і учеників у середніх та фахових школах, які є взагалі школи і чи повстануть дальші середні та фахові школи. Зрозуміла річ, що земляки, розсіяні по світі, цікавляться шкільництвом на рідних землях, бо деякі зі старих скитальців перестали вже вірити, що є ще змога посилати дитину до рідної школи.

Отже на у східній частині Лемківщини і західній частині Бойківщини (зах. частина Лемківщини не належить адміністраційно до Сянока) є нині **187 українських народних шкіл, 327 учителів і 21.323 школоповинних дітей**. Для всіх цих шкіл є один інспектор у Сяноці, а кожна волость, яких є 19 — має свого окремого педагогічного провідника, що час до часу скликує учителів свого району на наради, що на них обговорюють напрямні дальшої праці в школі, поборювання прерізних місцевих і загальних труднощів, тощо.

ФАХОВІ ШКОЛИ.

Справа фахового шкільництва стояла у нас завсіди дуже слабо. Не було і нема у нас фахівців для всіх ділянок праці. Коли і є, то замало, так, що ми не всилі своїми людьми обсадити всі вільні місця на наших землях. На фахове шкільництво треба буде звернути якнайбільшу увагу. Щоб бодай частинно заповнити ці великі прогалини, „на швидку руку" зорганізовано покищо фахові школи для селянської молоді, себто для тих, що будуть і далі жити і працювати в селі. Однорічні **сільсько-господарські школи** є в селі Одрехова з 421 учнів, в містечку Балигород — 228 учнів і селі Тісна, де є 276 учнів і учениць. Це школи доповнюючі і наука відбувається в них раз на тиждень по 6—7 год. Школи відвідує селянська молодь у віці 14—18 літ і тут селянські сини і дочки навчаються всього, що їм потрібне до домашнього сільського господарства.

Школа господинська для дівчат є в Сяноці і має тепер щось понад 40 учениць. Це школа однорічна і наука відбувається тут нормально цілий тиждень. Тут наші селянські дівчата мають завдання: навчитися всього того, що має вміти добра господиня. Є заходи, щоб школа була дворічна. Ця школа має велике значіння і таких шкіл треба б нам на цих теренах куди більше.

Торговельна школа дворічна для хлопців і дівчат є також у Сяноці і має покищо 42 учеників. Наука також іде нормально, цілий тиждень.

Однорічна **рільнича школа** в Сяноці має 42 учеників. Наука йде нормально, цілий тиждень.

Маємо ще тут трирічну столярську школу, що її мають поширити на промислову школу. Учеників мало, покищо тільки 25. Опісля ще є в Сяноці фахова доповняюча **школа для шлюсарів і столярів**, що має 45 учеників. Наука відбувається один раз у тижні. Треба підкреслити, що в нас не завсіди є належне зрозуміння фахових шкіл. Наприклад було дуже тяжко назбирати потрібне число учеників до столярської школи.

В ПОЛЬСЬКОМУ МОРІ.

На цьому місці слід ще згадати про українське народне шкільництво на північний захід від Сянока — про шкільництво в ясельській адміністраційній окрузі. В цій окрузі є багато українських сіл, але перевагу мають польські села, або села вже зовсім спольонізовані. Тут праця дуже тяжка: чуже, ворожо наставлене оточення та часто-густо незрозуміння у своїх таки людей. Наведемо кілька уривків з листа, що в нім пише про ці важкі умовини учитель з Лемківщини, назначений недавно інспектором для українських шкіл Ясельщини. Український шкільний діяч нарікає між іншим і на своїх. Ось що пише:

„...Отже Ясельщина не всміхнулася привітно мені назустріч. Наші, як звичайно, гляділи на мене крізь окуляри своїх ґруп і ґрупок або — чи покажуся здатний до чарки або карт.... Назагал не цікавилися справами шкільництва, оскільки річ не йшла про протекцію для знайомої особи, бо села віддалені далеко від міста і українське учительство рідко сюди заходить. Із місцевих українців ніхто і нічим не хотів мені помогти і навіть нині я без помешкання та живу в польськім готелі. Це зовсім не перешкоджувало мені зайнятися орґанізацією місцевої кооперативи в Яслі і вже на днях пустимо її в рух. Відношення влади, в даному випадку крайсшульрата до українців дуже добре, а до українського інспектора таке, що дає велику змогу працювати..."

Далі довідуємось з цього направду цікавого листа, що потрібно туди на Ясельщину ще до 10 українців-учителів. Всіх наших шкіл є там 85, 125 учителів і 8.900 школоповинної дітвори. Всюди тут на мішаній території і по українсько-польських селах праця невимовно тяжка. Треба боротися не тільки за кожне село, за кожну українську школу, але треба вперто здобувати просто кожну дитину. А чимало тут таких сіл, що ще перед світовою війною були українськими, а тепер — молодь вже не володіє своєю рідною мовою.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ДОРІСТ.

Справа учительського, дійсно фахового та ідейного і працьовитого доросту преважна. По довгих трудах вдалося врешті орґанізувати **учительську коедукаційну семінарію** у Криниці. Перечитаймо листа одної з учениць цієї семінарії: Ось він:

„...На курс ходить нас 30 (однорічний курс при учительській семинарії для матурантів, але не фахових учителів). Дуже різнобарвна публика, люди з різних сторін, різних поглядів і віку. Наука відбувається у Криниці-селі, в народній школі. До цього часу ходили ми до школи пополудні, бо перед полуднем мали науку діти народньої школи. Тепер 3 рази в тижні ходимо до школи рано на госпітації, 3 рази пополудні на виклади. Наш курс триватиме до кінця липця, себто 8 місяців. Закінчиться іспитом письменним і устним. На вакаціях має відбутися в Криниці двомісячний педагогічний курс для т. зв. некваліфікованих учителів, що є тепер в активній службі. Семінарія має тепер 3 курси: перший, або підготовний, другий і третій. На першім курсі є коло 40 учениць і учеників. На курс приймають молодь до 14 літ, що покінчила народню школу. На другім курсі є коло 50 учеників, на третім понад 40. На другий і третій курс можуть дістатися ученики середньої школи в літах 14—18. На педагогічний курс приймають абсольвентів середніх шкіл. Вписи покищо тривають дальше".

Ось так українське шкільництво на цих землях поволі, але невпинно розвивається і поступає вперед. На цьому місці слід згадати, що всім шкільництвом у Сяніччині кермує шкільний радник **Губер**, в якого особі українське шкільництво знайшло доброго опікуна. Радник Губер спільно з нашими інспекторами, д-ром Біланюком та о. Венгриновичем, роблять, що за даних обставин зробити можна.

На захід від Сяну-Буга працюють учителі з усіх сторін рідної землі. Працюють і здебільша — бідують, бо місячна платня така низька, що можна з неї тільки з дня на день пережити. Деякі не витримують і покидають учительські посади. Лишаються тільки найвитриваліші й найбільш віддані нашій справі. Ці наші землі повинні золотими буквами вписати до своєї історії імена всіх знаних і незнаних героїв, що дуже часто в голоді й холоді та напів обдерті й босі працюють за найтяжчих умовин, але праці для свого народу не покидають. Це вчителі-герої із різних закутин української землі, але працюють спільно в одній ділянці й для одної мети.

Юрій Таркович.

—o—

НОВА ЕВРОПА — БАТЬКІВЩИНА ЕВРОПЕЙЦІВ

ПРАГА, 28. II. — Празький щоденник „Лідове Лісти" пише у вступній статті про новий лад на европейському суходолі.

„Новий лад Европи буде також новим зединенням европейських народів, опертим на нових ідеалах суспільної рівности й готовости взаємної допомоги народів. Серед европейських народів витвориться свідомість, що все, що шкодить якому-небудь народові на континенті, виходить одночасно на шкоду всіх народів, що замешкують европейський суходіл. Основи під новий лад в Европі дадуть зеднані молоді сили німецького націоналізму й італійського фашизму. На обох цих народах спочиває історичне завдання, перебудування Европи на спільну батьківщину европейських народів".

—o—

ЮГОСЛАВЯНСЬКО-МАДЯРСЬКЕ ЗБЛИЖЕННЯ.

БУДАПЕШТ, 27. II. — Югославянський міністр закордонних справ **Чінчар-Маркович** прибув до Будапешту, щоб перевести виміну ратифікаційних грамот мадярсько-югославянського договору приязни. Будапешт і мадярська преса стоять під знаком цієї гостини. Реґент Мадярщини, Горті, прийняв мін. Чінчара-Марковича та вручив йому великий хрест мадярського ордеру заслуги. Премієр Телекі прийняв югославянського гостя в палаті президії ради міністрів.

—o—

ДЕЛЕҐАЦІЯ ЯПОНСЬКОЇ ФЛЬОТИ В БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, 27. II. — 24. II. пополудні прибула до Берліна делеґація японської цісарської фльоти у проводі з віцеадміралом Намурою. Вона пробуде у Німеччині кілька місяців. Японські гості познайомляться в цьому часі з багатьома ділянками. На летовищі привітав японських гостей німецький керманич ґрупи відпоручників (аташе) фльоти — капітан Бестгорн.

—o—

З віденських мініятюр

(Від власного кореспондента)

Відень, лютий 1941.

Я переходив вулицями й ненадійно побачив таблицю „Розумофскиштрассе". Розумовський? Знайомий, що вже 20 літ живе в цьому місті і є живою енциклопедією, (о, чому він не пише? — думаю нераз), знайшов для мене вияснення. Десь, коло 1815 року жив тут у Відні, як посол Росії, Розумовський, свояк, може й брат останнього гетьмана. Мав палату й окрему співацьку капелю під орудою нашого земляка, що звався Жупанчик. Цей спів так, що цісарський двір був постійним його слухачем, віденці тямлять його досі.

Знову впав чоловік на слід земляка. І взагалі: хто ці сліди провірить, скільки їх і де вони? Один з земляків торкнувся тільки тутешніх архівів і каже: на три роки є роботи, стільки про нас написано.

Ярославна у Трієрі і запоріжці в Сараґоссі. Треба нам не десятьох, а сотню Борщаків.

*

Що пятниці відбуваються у віденській „Січі" відчити. Бувають кращі й гірші, як завсіди. Але останній, спокійний і річевий, що заторкав різцем певного себе хірурґа найболючіші наші проблеми, розглядав м. ін. студії наших студентів. І впали цифри: на близько 80 українців — учнів високих шкіл у Відні — тільки 3 (словами: три!) студіює техніку.

Хочу переповісти слова референта: „Водночас усі ми собі здаємо справу, що ці студії і тепер і на майбутнє для нас найважніші".

Між деклямацією про підготову до будуччини й дійсністю — прірва.

*

Часами впадаю до книгарні Т. Савули. Останнім разом розговорився про книжковий рух і мені дозволили переглянути пошту з останнього тижня.

Я був здивований. Картки й листи, писані різним письмом, нераз таким, що знаєте, що ці руки важко працюють, з сотень міст, містечок і сіл Німеччини, з Словаччини, Протекторату й Ґен. Губернаторства кричать: книжки! Не можу зорієнтуватись, якої? Потрібні всі, від „Кобзаря" до підручника триґонометрії. Але є справді крик: книжки! Потім ми говорили про книжки, що вийшли 1940 р. і про які писали „Краківські Вісті", переглянули катальоґи.

Двічі-тричі стільки могло б вийти й усі розходились би. Але земляки — дехто поховав гроші, а дехто займається перепродажем сахарини...

*

По велитенських афішах, яких у Відні зрештою багато, пролітало цими днями знову назвище, яке я прочитав і зупинився довше біля нього. Пані Левко-Антош, оперова співачка, давала свій концерт.

Я почав допитувати знайомих, що вже „увідомилися", хто це. Очевидно, землячка. Батько — наш: панна Левко-Антошівна, що є зрештою поважною співацькою постаттю придунайського города, цього зовсім не заперечує. Іноді на своїх концертах заспіває навіть дещо по українськи й — частіше — по російськи. Автім оминає земляків, Богу дякувати, не оминають нас зате п. Дарія Каранович, ні п. Бережницький, ні п. Микиша. Не мають великих афішів, а мають велике серце.

*

Знайомий студент шукав мене вже кілька днів, щоб зі мною попрощатися. Ми зжилися, бути може тому, що маємо спільну пристрасть: збираємо поштові марки.

— Їду до хати — сказав.

— Як то? Скінчили вже?

— Не скінчив, але не маю завіщо студіювати. Трудно.

Знаю цього студента. Ходив до снігу, носив ґазети, пробивався. Не міг дістати такого „доброго" місця, як його товариш К., що студіює на техніці, від 8. ввечері до 4. вранці працює, як пивничний в одному барі, коло 5-ої йде до хати, а в 8-ій вранці вже на викладах. Трудно.

Ви, що читаєте заклики на допомогу студентові, може Вам післати адресу обох? І цього, що виїздить, і цього, що цілі ночі не спить, щоб не втратити року. Післати Вам?

Анатоль Курдидик.

Геройський подвиг 5-ої італ. летун. ескадри

РИМ, 28. II. — Минулої неділі Мусоліні з великим признанням згадав 5-ту ескадру італійського летунства. Тепер вона перебуває у **Триполісі**. У своєму денному звіті вона подає огляд своїх великих воєнних подвигів.

Впродовж 8-ох місяців війни в **Африці** згадана ескадра перевела **1.416 летів** бомбовими машинами при участі **3.268 літаків**. Вони скинули **74.829 бомб** і торпед загальної ваги **1,549.933 кґ**. Та сама ескадра перевела **3.354 ловецьких летів**. До цього вона вжила **9.229 літаків**. Підчас тих ловецьких і боєвих летів італійці зістрілили 192 ворожих машин. Вони мабуть збили 89 ворожих літаків і знищили 36 літаків на землі.

В цьому часі італійці втратили 130 вояків, що згинули у геройських боях, 200 ранених та 15-ох полонених. У боях італійці втратили 95 машин. 75 літаків ворог знищив на землі підчас воєнних дій.

Засідання Найвищої Ради Совітів

МОСКВА, 27. II. — У вівторок ввечері почалося на **Кремлі** перше в цьому році засідання Найвищої Ради Совітів. На засідання прибули — Сталін і Молотов, члени Ради Народніх Комісарів та багато представників дипломатичного корпусу.

Згідно з порядком нарад, промовляв нар. комісар фінансів Сверйов. Він обговорив виконання бюджету за 1939 р. та його проект на 1941 р. У 1940 р. загальний державний бюджет Совітського Союзу досяг **182.6 міліярдів рублів**. Проект державного бюджету на 1941 р. передбачує у прибутках 216.2 міліярдів рублів, у видатках 215.4 міліярди рублів. В порівнанні з 1940 р. проект бюджету на 1941 р. вищий на 38 міліярдів рублів, це є на 21.4 відсотків. Збільшення бюджету спричинене поширенням і розвитком совітської господарки, особливо совітського промислового виробництва.

БОГДАН ЛЕПКИЙ 31)

Крутіж

(Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського).

Їхали без пригод і на відпочинок розтаборилися у лісовій долинці. Порозставляли вартових, щоб їх яке лихо не заскочило. Босаковський казав розпалити ватру, щоб Нечаєва дещо погрілася.

По нікім не було так видно втоми, як по ній. Сиділа сумна й задумана, буцім не від миру сего. Чорна одежа ще більше підчеркувала цей смуток.

Босаковський жартами й оповіданнями своїх пригод пробував її розвеселити.

„Раз", — почав він, — „іду я через міст. Вже навіть не памятаю, де, та воно не важне. А міст був вузький, але довгий, довжезний. Дохожу до середини, дивлюся, а переді мною... — вгадайте що?... Не вгадаєте: медведисько, та такий вам кудлатий та великий, як корова. Суне на міст та щось під носом мурконе — хто його знає що. Оторопів я; що мені тут, сироті безталанній, діяти? Річка широка й глибока, ну — прямо Дніпро, не скочу. А вертатися ніяк, бо бурмило вже побачив мене й не пустить, ясно, що не пустить. Лишенько моє! Зі страху принишк я до дощок та й думаю собі: ну, пане Валентий, попрощайся, брате, з світом! Небагато ти жив, небагато й доброго зробив, а за хвилину будеш небіжчик. Впав я і вдаю небіжчика. Та все ж таки повертаюся на другий бік. Гадаю собі, маєш мене зісти, то їж, щоб я тебе, потворо погана, не бачив на мої очі. Перевернувся я раз, перевернувся другий, а тоді й кажу до себе: а може б так докатулькатися до другого кінця? І вже був недалеко берега, аж зирк, а там другий такий медвідь, а може й більший. Подумайте: — з одного боку медвідь, і з другого медвідь, я посередині, а під мною річка — глибочезна. Аж тепер тобі, пане Валентий, капут! Роздеруть косматі дядьки тебе і шматки тіла порозжбурлюють по воді, що й сліду по тобі не залишиться. Даром ти воював, даром за славою ганявся, пропадеш, як на ярмарку собака й ніяка душечка добра не згадає, що жив колись".

Замовк, наче сам над своїм горем задумався.

„І що ви зробили, пане Босаковський?" — спитав Уласів Петрусь.

„Що я зробив?" — і Босаковський вус на ліве вухо повісив, всміхаючись лукаво. — „Збудився! От що. Збудився зі сну, добродії ласкаві, і добре зробив. Їй Богу, добре! А то були б мене зїли ті медведиська погані".

Нечаєва слухала і буцім не розуміла. Видко, по Старім Бихові думками блукала. Зі своїм милом ладом по валах походжала, а за валами вороги. Такого їх, як на болоті комах! А кусливі які! І не обженешся.

Босаковський глянув на полковницю, але усмішки на її вустах не побачив.

„Ну, що ж, поїдемо хіба!" — зітхнув Босаковський і казав лаштувати вози.

І знову їхали мертвим шляхом, не зустрічаючи нікого, крім кривого діда з торбами та якоїсь баби, що з ліса сушмак на хребті тягнула.

„Мабуть у своїй хатці, на курячій лапці, в печі хоче топити, щоб Івасика Купиласика на вечерю зварити", — жартував Босаковський, не зрікаючися надії, що все ж таки може він свою любу полковницю хоч трохи розвеселить.

(Далі буде).

З голосів преси

Експортові проблєми Америки

Напруження між Америкою і Японією ;сте та проявляється з черги у всяких екс;ртових обмеженнях Америки. Так пише ;ранкфуртер Цайтунґ" у кореспонденції ;Ню-Йорку. В Америці проголосили нову ;ширену лісту експортового краму, який ;сить кожночасно дістати від уряду до;іл на вивіз. На листі находяться м. ін.: ;кура на підошви, юта, шеляк, боракс, ґлі;рина та всякі рослинні товщі. Це обме;ння торкається очевидно всіх імпортових ;аїн, отже й Совітів, тільки що всі вони, ; виїмком Японії, дістають дозвіл на вивіз. ;роте це обмеження, що спрямоване прак;чно виключно проти Японії, не задо;ольняє „Ню Йорк Геральд Трибюн". Цей ;сопис зясовує вороже наставлення аме;иканського громадянства супроти росту ;понської „аґресії" в Азії та твердить, що ;олітика амер. уряду супроти Японії є ще ;лагідна.

»Японський амбасадор Номура — пише «Н. Йорк Г. Тр.» — мусить усвідомити собі, що інформоване якслід громадянство Америки не лише одобрює обережне встановлення ембарґа американським урядом. Що більше, — воно радо зустрінуло б проголошення тотального ембарґа (цілковитого припинення вивозу) у торговлі з Японією і то не дивлячись зовсім на враження такого кроку серед японського громадянства«.

Далі пише „Фр. Цтґ" про англійську ак;ію Гелифекса проти американського екс;орту до Совітів. Однак Америка все ще не ;огоджується на обмеження цього експор;у, який в останньому часі помітно піднісся.

»Семнер Велес (амер. міністр військ. справ) заявив, що у цій справі треба зібрати ще багато додаткового матеріялу, заки Америка зможе що-небудь вирішити. У звязку з цим, державний департамент має намір зібрати інформації про південно-американський експорт до Совітів. Піднесення північно-амер. вивозу до Совітів (що зріс із 56 міліонів в 1939 р. на 87 міліонів долярів у 1940 р.) торкається в першу чергу шкури на чоботи, пшениці, бавовни й міди. Зате всякого рода харчі та сирівці займають цього року у загальному експорті тільки малий відсоток. Сильно зменшився також вивіз до Совітів машинових та електротехнічних частин до високих печей і сталевих плит. Із цього роблять висновок, що в цих ділянках вистарчає вже Совітам їх власна продукція. Натомість вивіз комплетних машин втримався на дотеперішній, великій висоті. Сильно зріс вивіз приладдя, що потрібно для розбудови нафтового промислу, в першу чергу водотягових рур. Що торкається бавовни (цею справою спеціяльно цікавляться англійці), то американці пояснюють, що совітський збір власної бавовни вповні вистарчає для фабрик у Совітах та в новоприлучних польських та балтійських територіях. Совіти можуть нині навіть вивозити свою бавовну до всяких европейських країн, які не мають можливости спроваджувати її надалі з Америки, але для продукції деяких спеціяльних сортів потребують таки самі домішки амриканського бавовняного волокна. Якщо Совіти спроваджують ще харчі та невеликі кількости бензини, то роблять це — на думку американців — тому, що хочуть виминути конечність транспортів із західньої частини Совітів до східньої Азії«.

Пропаґандивні дивогляди

Чого тільки нині в світі не звязують із ;олітикою і пропаґандою! Усе. Навіть мо;ду. На цю та інші „буденні" теми пише са;ме „Франкфуртер Цтґ" на основі анґлій;ських та американських пресових відгуків. ;При відсутності будь-яких пресових полі;тичних ревеляцій, цікаво буде навести на цю тему дещо із згаданого німецького часопису:

»У цій війні виходить дуже яскраво мода на своє. Особливо в Анґлії. Тут видумують все щось нове, то ж і модою пробують популяризувати війну. Мин. літа панував всесильно кольор ґазової маски, до неї мусіли пристосовувати всі костюми... Згодом війна зробилася більш поважна. Для англійських дівчат завели нові сталеві шоломи, — отже найновішим »шляґром« є сталеві шоломи, замість нових капелюхів. Ще більш винахідливі анґлійці в одягах для американського жіноцтва. Великий пропаґандивний похід моди в користь Анґлії має почватися в усій Америці з 1-шим березня. Анґлійська пропаґанда має намір, — пише «Дейлі Скеч» — в кількох тисячах склепів Америки почати на власний рахунок продаж пропаґандивних матеріялів на жіночі одяги. Десені для цих матеріялів проектували й виконали саме для цієї пропаґандивної цілі. »Анґлія буде вічно істнувати!« — читаєте виткане великими літерами на матерії. Пані й дівчата мають саме цим способом виявляти свою симпатію для анґлійської справи. Інші матерії поперетикувані малими коронками, на яких читаєте слово: «Анґлія». Взагалі вибір великий. Читаєте там, наприклад, такі імена, як «Шпітфайр», «Геройська Британія», «Пропелер свободи», тощо. Всі ці фабрикати виготовлені в різних кольорах та відтінях і кожна відтінь має свою власну назву: «Мряка над Темзою», «Прибій хвиль у Довері», «Канадійська червінь», «Протилетунська затемнювальна чернь», «Новозеляндська синява», «Австралійська бронза». Ціль цієї великої випродажі ясна: інтерес повинен принести бодай міліон долярів. За ці гроші виробляти муть прополери й шпітфайри, яких горда Британія, очевидячки, так дуже потребує«.

Жіночі справи

Дещо про діяльність жіночої чоти Краківського Куреня Молоді

Широкий загал громадянства дуже мало знає про організацію і працю Куренів Молоді на терені Г. Г. Тимчасом праця в К. М. доволі широка і всестороння та має на меті доповнити загальне виховання молоді. Одначе тому, що хочу зупинитися головно на діяльності жіночої чоти Краківського Куреня Молоді — згадаю лиш коротко про загальні завдання Куренів Молоді взагалі.

Основним завданням Куренів Молоді виховати молоде українське покоління на зразок молоді тоталістичних держав.

Нашим передовим завданням є служба батьківщині на засадах гострої карности та міцного зорґанізування. Хочемо виховати на такого українця, про якого мріємо і про якого могтимемо сказати, що він є повновартісним та здібним до найвищих зусиль. Тип українця, на якого так довго ждала наша історія, українця здорового тілом і духом, який би гордо дивився світові в очі, умів здобувати та будувати. Засобом до осягнення нашої мети є в першу чергу самовиховання та виховання через орґанізацію. Наша орґанізація старається викорінювати наші помилки, питоменні нашій вдачі. Впоюємо в наших членів привязання до орґанізації, почуття відповідальности за свої вчинки, приучуємо додержувати раз дане слово, учимо працювати, учимо слухати приказів та видавати їх. Викорінюємо політиканство і виховуємо в зрозумінні найширших потреб цілого загалу. У нас карність на першому місці. У нас святим словом є „приказ". Одним словом виховуємо в нашій організації такий тип молодого українця, щоби вповні був підготований та вишколений до будови великої будівлі. Уповаємо тільки на себе і на свої сили. Коли ми самі за себе не подбаємо, ніхто за нас не подбає. Хочемо бути сильні, бо тільки сильні панують у світі.

При таких то засадах наша жіноча чота у Кракові веде свою працю. У нас ґуртуються дівчата та молоді жінки в позашкільному віці, в переважній кількості молоді інтеліґентки, хоч вступ до нас мають усі. Нашу цілу працю можна би поділити на три частини: на самовиховну, суспільницьку та спортову. В самовиховній ділянці кладемо натиск в першу чергу на точне сповнювання приказів, на добре виконування заданої праці, на виготовлювання рефератів та ведення дискусії над ними, далі на знання історії України і т. д. Вкінці звертаємо увагу на фізичну справність. Ця ділянка праці літом йшла доволі добре, але зимою зовсім припинилася головно з приводу недостачі руханкової салі. Знову ж на лещетах їздять тільки одиниці, бо загал членок не має відповідного виряду.

Щоб не обмежуватися лише до слів, бо „патріотизм не на словах, але на ділах" — виконуємо суспільницьку працю. Приучуємо наших молодих подруг до праці на громадянському полі, бо хочемо виховати тип — українки-суспільнички. В той спосіб поборюємо та викорінюємо нашу надмірну індивідуальність, якою й далі грішить кожний українець. Отже, працюємо у двох ділянках: харитативній та опіки над дітьми в дошкільному та шкільному віці. В харитативній ділянці піклуємось хворими в шпиталях. Це здебільша б. вояки-українці, які служили в бувш. польській армії, та які з німецького полону приїхали до Кракова, щоб тут дальше вилічувати ще незагоєні рани чи набуті недуги. Стараємось їх дожнвлювати, висилаємо їм листи додому, даємо українські часописи та книжки і т. п. В ділянці опіки над дітьми переводимо збірку на зимову допомогу та співпрацюємо в зорганизованні дитячого садка.

Це все вимагає дуже багато праці, беручи під увагу, що наші подруги цілий день заняті при своїх варстатах праці, а щойно вечір можуть присвятити час куреневі молоді чи нашій чоті.

Треба тут ще згадати й про нашу співпрацю з жіночою секцією. Отже виходячи з заложення, що вся жіноча праця в одній місцевості повинна бути якнайтісніше й гармонійно ведена та скоординована — заявила жіноча чота готовість співпраці з жіночою секцією. Нераз вже дали подруги доказ великої працьовитости та, присвячуючи ввесь свій вільний час громадянській праці, ставали до помочі Жіночій Секції. Жіноча чота має за собою цілий ряд імпрез (св. Андріївський і Миколаївський вечори й т. ін.) та свят, які вийшли зовсім удатно і під матеріяльним і моральним оглядом. А подруги знаходили нагороду за свою працю й труд у висліді тієї праці.

Безперечно, що в теперішніх умовинах, коли зарібкова праця займає цілий день та залишаються тільки вільні вечори, праці аж надто багато. В таких умовинах вимагає вона просто самовідречення. Нераз приходиться зрезиґнувати з якоїсь особистої приємности, щоб тільки сповнити свій обовязок. Але це й є школою для нашого молодого жіноцтва, що привчається зрікатися багатьох особистих справ ради загальних. Тому теж може й чисельно краківська жіноча чота не стоїть сильно. Можна сміло сказати, що тільки найактивніший елемент покищо ґуртується в чоті. Все ж таки число 50 жінок — це дуже й дуже мала кількість з усього краківського жіноцтва. А праці маємо дуже багато, й праця ця різнородна та дає багато-багато вдоволення. Тому кінчаємо — може й дещо шабльоновим — закликом до краківської жіночої молоді: ставайте в наші ряди. В нас найдете праці дуже багато й у цей спосіб сповните обовязок, що його на вас накладає сучасна хвилина.

Л. К.

Новинки

КАЛЄНДАР

БЕРЕЗЕНЬ

1. Субота — мч. Памфила.
2. НЕДІЛЯ — СИРОПУСТНА
3. Понеділок — Льва папи.

ЧАЙНИЙ ВЕЧІР заходом Жіночої Секції УОТ Краків відбудеться в суботу 1. березня в салях УОТ Краків, Адольф Гітлер-Пляц 12/II. Початок в год. 20-ій. Танкова музика, добірний буфет. Вступ за запрошеннями. — В и д і л.

— **ШИРШІ СХОДИНИ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ**, з рефератами дир. Ірини Павликовської та інж. Ліди Бурачинської про відновлення традиції вечорів народньої ноші, що досі не відбулися з незалежних від Секції причин, відбудуться в понеділок, 3. березня в год. 19-ій в домі УОТ, Краків, Адольф Гітлер-Пляц 12, II. Гостям раді. 1-2

— **НА ФОНД ЗИМОВОЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ ЗЛОЖИЛИ В ЗАМІСТІ** (в золотих): д-р Присташевський 30, д-р Кордуба Володимир, 20, д-р Карневич Богдан 30, інж. Мудрак Юліян 20, Кузів Осип 20, Заяцева Іванна 5, Горечний Степан 4, мец. Шурин Кирило 20, Галібей Михайло 10, Крайсгавптман Вайгенмаер 10, суддя Сокорівський Олекса 10, д-р Перфецький Роман 4, прок. Свистун 3, суддя Яросевич Мирон 10, реент Баралевич Борис 5, Онишкович Ілля 5, Сердюк Михайло 5, Сид. Чикета 10, Квіцінський Юліян 5, Квіцінський Олекса 5, Квіцінський (гості) 2, Квaснюкова Анастазія 5, інж. Карташевський 50, інж. Кривоносюк Петро 5,д-р Сагайко Гікандер 10, д-р Заваликут Іван 20, д-р Козак Іван 3, о. дек. Шиманів 5, Чипак Ярослав 7, Шомбер Михайло 5, Радостовець Софія 7, радн. Рочня Олександер 8, Конопан 10, Пиріг Андрій 5, Степанківна Анна 4, Наконечний Олекса 10, Дуткевич Олекса 10, Турчиняк Іван 10, Базарко Іван 5, Марчак Роман 5, Чичкевич Михайло 5, Сайкевич Віктор 4, Ковальський Кирило 5, Пігура Михайло 2, інж. Момот Сергій 10, Папіржанський Олекса 10, Карвік Михайло 2, Луговий Роман 10, Кабайда Анатоль 4, Коба Володимир 15, Луговий (гості) 39, Дзюра Іван 2, Мойсей Федюрко 5, Кудлей Михайло 2, Коба Іван 5, Дзюра Осип 5, Бордзан Гавриїл 2, Борис Петро 1, Дзюра Адам 5, Врубель Антін 2, Стасевич Михайло 10, Турчиняк Осип 10, Турчиняк Іван 5, Шевчук Текля 4, Стецький Адольф 10, Радик Гіканор 10, Швед Осип 20, Пиріг Осип 20, Маршицька 5, Заліско Андрій 6. Разом 652 зол. — Хто черговий?

— **ТРУБНА ОРХЕСТРА ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ ТЕХНІЧНІЙ ШКОЛІ В ХОЛМІ** повстала під орудою капельмайстра-композитора Олександра Головка. Грає в ній 17 учнів.

—**«ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ...» НА СЦЕНІ У ВІДНІ.** Театральна секція у Відні «Студія» виступає в суботу 1. березня ц. р. у великій театр. салі «Готель Пост» при Фляйшмаркт 24. (біля головної пошти) з імпрезою, якої вже давно у Відні не було: народньою драмою зі співами й танцями Мих. Старицького »Ой не ходи Грицю та на вечерниці«. Виставу підготовано незвичайно дбайливо: притягнено до неї не тільки щонайкращі місцеві театральні сили, м. ін. учнів високих музично-співацьких шкіл, але й подбано про відповідне мистецьке оформлення драми, м. ін. вставляючи у другу її дію балет та кладучи окрему вагу на хор і музичний дострій. Зокрема слід відмітити, що для вистави розмалював нові, оригінальні декорації арт.-маляр С. Борачок. Як уже можна було ствердити підчас проб, «Ой не ходи Грицю» буде справжньою мистецькою атракцією і слід побажати тільки, щоб українці Відня та околиці прибули самі та притягнули на виставу і своїх знайомих німців, що матимуть змогу почути українську пісню й побачити український танок у небуденному виконанні. Початок вистави точно в год. 20-ій.

— **ВИСТУП ДАРІЇ ГОРДИНСЬКОЇ-КАРАНОВИЧ.** Відома українська піяністка, п. Дарія Гординська-Каранович, виступає з власним концертом у салі Концертгавзу у Відні (Шубертгавз). У програмі концерту відіграе наша землячка, як про це повідомляють афіші, м. ін. фортепянові твори Василя Барвінського та Ревуцького. В другій частині того ж концерту співатиме Максиміліян Кайль.

— **УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЧІР ДЛЯ ЧУЖИНЦІВ У ВІДНІ.** Як нас повідомляє наш віденський кореспондент, українське студентство Відня, згуртоване в Т-ві «Січ», підготовляє на 12. березня в рямцях «Німецько-чужинецького студентського клюбу» при Колінгассе Український Вечір, що має запрезентувати чужинцям, членам Клюбу та введеним ними гостям українську пісню й танок. Багата програма Вечора складатиметься з привітальної промови голови «Січі» Б. Лончини, виступів хорів під орудою Ю. Мохнацького (мішаний) та В. Матіяша (мужеський), сольоспіву О. Ройка (тенор), дуету Романа й Боднара та виступів танкової групи. При фортепяні І. Чопівська й Б. Весоловський. До вечора притягнено справді найкращі сили й він буде небудькою мистецькою імпрезою. Як зачуваємо, карти вступу на цей вечір замовило вже багато визначних німців, м. ін. професори університету, партійні достойники й інші.

— **«УКРАЇНІКА».** Один з найповажніших католицьких часописів у Німеччині, берлінський «Цайтіль Кверщніт», приніс у ч. 2. з цього року велику статтю «Більша Мадярщина«, в якій автор (д-р Й. А.) обговорюючи сучасну Мадярщину, згадує широко про наших братів з Закарпаття. Стаття має точні цифри щодо наших земляків та вживає постійно терміну «Карпатоукраїне».

Малий фейлетон

Боа

Ви знаєте: я людина, так би сказати, поважна віком і еротикою здавна не займаюсь. Врешті набідувався в житті, а на це — треба вигоди й спокою.

Та тут, по цьому вже боці, прийшов трохи до себе: тройгендерую, бачите, й часто доводиться мені подорожувати.

Отож десять днів тому всідаю до ваґону ІІ-ої кляси. Була ніч. Ліниво рухався поізд.

Над моєю лисою головою скакало зайчиком світло ґазової лямпи, що мала ось-ось погаснути. У ваґоні темно.

Сідаю, починаю дрімати.

Раптом біля мене щось зашаруділо, мягке, пухнате... і я мимохіть пригладив рукою мою лисину. Шкода, що не маю волосся... І думки роем обсіли голову.

І знову цей дотик. Що, до біди? Хто це? Що це?

Чую докладно, що на мое праве плече зсуваеться щось мягке, тепле, пухнате.

Стримую віддих. Поволі підсуваю своє плече й дивне тепло обдає мене. Тепло, якого я віддавна не відчував. Їхав би так у вічність! Під цей ритм коліс, під цю дивну пісню без слів!...

Але що буде, як пробудиться ранком? Що скаже вона? Може вибалушить очі з дива? Може з усмішкою шепне:

— Вибачте, я заснула... Ах, яка я вам вдячна!

Поізд пробивався крізь темінь засніжених піль, минала довга ніч. Іноді тільки чув легке жій покашлювання: вона, бідака, трохи перестуджен. Тим приемніше мені ставало на душі.

Вкінці стало сіріти. Благословлялося на світ.

Мої мязи втомились, мої багатолітні кості від вали біль. Але я сидів непорушно, щоб не роз дити її.

Нагло — довге зітхання.

Кутом лівого ока побачив я в присмерках, закліпали чиїсь вії. У цей же час котик, як вивір стрибнув з мого плеча.

Я роздивився. Коло вікна сиділа незвичайно кава білявка, що рожевим пушком припудровува свій лискучий по невиспаній ночі носик. На груд її був причеплений тризубчик. А між нею і мно сидів якийсь »паскевич«. Він збудився і подивив непевне на свої валізи.

— Чи то юж Тарнуф? — запитав він, поверт ючи головою до мене.

— Н знаю! — злісно кинув я паскареві, що ві гідно виспався на мойому плечі. — Не знаю, ласк вий пане!

А білявка так докірливо подивилась на мене.

— Не було ще Тарнова, — сказала вона.

А все це сталось через кляту кіточку. Вона та нагадувала чомусь мені давні часи й давне жіноч «боа»...

ДЕКА.

Великі атаки німецького летунства

БЕРЛІН, 28. II. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

Один німецький стежний корабель затопив біля анґлійського побережжя ворожий озброєний торговельний корабель містоти **4.500 тон.** Німецькі летунські атаки на ворожі кораблі в морському районі біля Анґлії спричинили затоплення одного ворожого стежного та одного торговельного корабля, містоти **2.000 тон.** Одночасно німецькі літаки поважно ушкодили один більший торговельний корабель.

Атака німецьких лекших боєвих літаків на летовище Лямпн у південній **Анґлії** спричинила більші шкоди.

Сильніші відділи німецьких боєвих і спадних літаків з німецького летунського корпусу в Італії успішно атакували під проводом ґенерала летунства Ґайслера летовище Люка **на Мальті.** Німецькі бомбові літаки супроводили німецькі та італійські ловецькі літаки. Німецькі бомбовики знищили на землі 10 ворожих бомбовиків та ушкодили поважну кількість ворожих літаків. Крім цього спалахнули вогнем два ганґари, баракові казарми й склад погінних матеріялів. Німецькі ловецькі літаки зістрілили в летунських боях 4 ворожі ловецькі літаки. Італійські ловецькі літаки зістрілили 2 ворожі ловецькі літаки.

На **Середземному морі** німецькі боєві літаки затопили торговельний корабель, містоти **5.000 тон** і спричинили пожежу на ворожому контрторпедовці в пристані Тобрук.

Останньої ночі зміцнені відділи боєвих літаків успішно атакували **Лондон і Кардиф.** В обох пристанях вибухли величезні пожежі. Підчас летунських атак на летовищах у південно-східній Анґлії німецькі летуни знищили кілька ворожих літаків на землі та зістрілили над їх власним летовищем 2 британські літаки.

Німецькі ловецькі літаки відбили разом з протилетунською артилерією спробу атаки британських літаків на Кале. Ворог втратив при тій нагоді в летунських боях 6 літаків.

Вночі з 26. на 27. II. ворог безпляново скинув бомби на кілька місцевостей у західній Німеччині, переважно на села. Вони спричинили невеличкі матеріяльні шкоди в невійськових будинках. Згинуло кілька цивільних осіб, кілька осіб ранили.

Між 23.—26. II. німецьке летунство зістрілило 33 літаки. з того 18 літаків у летунських боях, 3 вогнем протилетунської артилерії, решту знищили на землі. В тому часі пропало 10 німецьких літаків.

Підполковник Мельдерс досяг вчора 60-ої летунської перемоги.

Короткі вістки

= **ЯПОНСЬКИЙ** ґенерал **ЯМАШІТА** вже вернувся з відвідин західнього фронту. Він заявив, що дисципліна німецьких вояків — зразкова.

= **НА МАЛЯЙСЬКОМУ ПІВОСТРОВІ** індуські військові відділи відмовилися від послуху. У північно-західній Індії знову спалахнуло повстання. Проти повстанців мусіли вжити військо.

= **У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ** думають підвищити первозові оплати за пересилки зі східніх пристаней Злучених Держав до портів Далекого Сходу.

= **ВІЙСЬКОВА** комісія сенату Злучених Держав звернулася до президії сенату з домаганням створити слідчу комісію з метою провірити стан замовлень воєнного матеріялу.

= **АНҐЛІЙСЬКИЙ** міністр закорд. справ Іден відвідав египетського короля Фарука, який недавно перебув важку жовтачку. У Туреччині рахуються з поїздкою Ідена до Анкари.

— **НЕДАВНО РАТИФІКУВАЛИ** договір приязни між Савдійською Арабією й Еменом. Тепер приєдналося до цього пакту ще мале арабське князівство Ковеїт у північній Арабії.

= **ЩОРАЗ БІЛЬШЕ** напружуються відносини між Злученими державами і Совітами. Причиною цього стали американські обмеження експорту до Совітів.

українського життя

ХОЛМЩИНА.

...ПОРАЦІЙНО-ДОРОЖНІ КУРСИ ПРИ УКРАІНСЬКІЙ ТЕХНІЧНІЙ ШКОЛІ В ХОЛМІ

... широкому пляні господарської розбудови Ген. ...рнаторства важне місце займають меліораційні ...уляційні роботи, як теж будова доріг. За двад... років свойого істнування не зробила Польща ...же нічого, щоб осушити безліч багон і в цей ...іб побільшити кількість орної землі та підне... видайність сіножатей. А стан польських доріг ...вує найкраще популярне польське гасло: »На ...ске дрогі — польскі самохуд«. Дійсно, скільки ...кі Польща мала дороги — стільки ж і так ви...якісні мала самоходи!

...За 15 місяців керми нової влади в Ген. Губернаторстві прийшло в цій ділянці багато змін. Німець... влада взялась з прикметною їй пляновістю і точ...ю до осушування багон, дренування сіножатей ...удови битих доріг. Згадані роботи велись оче...но також на українських етнографічних терен... у Ген. Губернаторстві. У грубешівському пові... йшли праці над реґуляцією Гучви та її приток. ...терені холмського повіту йшли реґуляційні пра... річки Угеркі з притоками. В повіті замойському ...ґульовано Лабуньку, 3.000 га підмоклих лук по...о меліораційними ровами, а 500 га докладно ви...новано. У всіх повітах провадилась будова но..., або основна направа, старих шос. При цих ро...ах на українських теренах Холмщини й Під...шшя майже не було українських фахівців.

...Щоб змінити цей анормальний стан на майбутне, ...рганізувала Дирекція Української Технічної ...коли в Холмі 3-місячні меліораційно-дорожні кур... з метою вишколити українських фахівців у ділянці меліорації, реґуляції, мірництва, робіт земних і дорожних. Вишколені фахівці зможуть з початком весняних робіт стати до праці як меліораційні техніки, землеміри, помічні сили при меліорації і реґуляції, наставники, тощо. На курси, що триватимуть 3 місяці, хоч це залежне від початку весняних меліораційних робіт, зголосилось 80 кандидатів, з чого принято понад 60. Виклади, які відбуваються головно пополудні, почались 30. січня цього року. Професорські сили творять дипльомовані інжинири під проводом дир. Технічної Школи інж. Тракала. У програму курсів входять: математика — викладає інж. Вінтоняк, мірництво — інж. Гнойовий, роботи земні і дорожні — дир. Тракало, меліорація і рахунковість — інж. Слиш, технічні рисунки — інж. Левицький, українознавство — ред. Островський і німецьку мову — м-р Румак. У курсантів, які мають покінчену народню школу, деякі по кілька кляс гімназії та є в віці між 18 а 40 роками, помітне велике зацікавлення наукою.

В. Хома.

ЩЕ ПРО „СВЯТО ВОДОХРЕЩІ" В ПЕРЕВОРСЬКУ.

В ч. 188 щоденника »Кр. Вісті« поміщено допис з Переворська про „свято Водохрещі", підкреслюючи, що парох Миротина о. Камінський нібито „не доцінив ваги моменту", бо „хоч повідомлений, не прибув з процесією до Переворська, а навіть не подбав, щоб люди з сіл його парохії своєю присутністю звеличили це свято" Тому, що цей закид неслушний, ми, парохіяни Миротина, почуваємося до обовязку подати до відома ось такі факти: 1) що Водохрещі в Переворську відбудуться, довідалися ми й о. парох щойно в навечеря того ж свята; 2) заметіль, яка лютувала ще рано, завіяла шлях так, що неможливо було зорганізувати процесії до Переворська, віддаленого від Миротина 4 км.; 3) Не зважаючи на заметіль, о. парох посвятив швидче воду в Миротині, щоб узяти участь у святі в Переворську й ті, які пішли туди, не зважаючи на завіяний шлях (особливо молодь), прибули в 11 год. до Переворська вже по святі, бо організатори його не дотримали умови... Отже вина спадає на організаторів, а не на о. пароха Миротина, як твердить непідписаний учасник. При цій нагоді слід підкреслити, що багато більше користи для піднесення поваги й пошани до нашого обряду та „підбадьорення місцевих людей" зробило б українське громадянство з Переворська, якби брало участь у празниках і святах нашої (і своєї) парохії в Миротині.

ПРИРОДНИЙ ПРИРІСТ НАСЕЛЕННЯ В ПОРОХНИЧЧИНІ.

В ч. 11 (167) щоденника „Кр. Вісті" з дати 20. січня 1941 р., у вступній статті п. н. „У Водохрещі" згадано, що українське населення в Порохниччині „тає наче сніг на очах", а в довкільних селах м. Порохника не було ніодних народин. На щастя, так погано з нами ще не є. В самому містечку Порохнику українське населення збільшилось по війні на 35 осіб. Слід згадати, що перед війною скапувало українське населення не з причин морального характеру, себто браку уродин, але з причини страшного польського режиму. Також у Гавловичах, Угорці, Хорові був природний приріст в останніх роках. І так у самому Хорові за останніх 3 роки народилось 13 дітей.

КОМУНІКАТ
Українського Допомогового Комітету в Кракові.

СПРАВА ДОДАТКОВИХ ХАРЧЕВИХ КАРТ

Повідомляємо, що додаткові харчеві карти для українців м. Кракова й округи видаватимуться виключно в УДК-Краків, вул. Льоретанська 18.

1. Усі українці м. Кракова й округи, що старатимуться про додаткові харчеві карти, мають принести зі собою: а) особисту виказку УДК (Авсвайзкарте) або посвідку реєстрації в УДК; б) виказку вплачених датків до УДК; в) додаткову харчеву карту з місяця лютня ц. р. з печаткою Українського Консуму.

2. Додат. харч. карти видаватиметься в днях 28. лютого до 4 березня включно в год. 8—12 і від 15—17 в такому азбучному порядку:

28. лютого (пятниця) літери: А, Б, В, Г, Ґ, Д, Е, Є, З, Ж.
1. березня (субота) літери: И, І, К, Л, М.
3. березня (понеділок) літери: Н, О, П, Р, С.
4. березня (второк) літери: Т, У, Ф, Х, Ц, Ч, Ш, Щ, Ю, Я.

Після визначеного речинця зголошень не приймається.

3. Подається до відома, що при зголошеннях треба подати точно вік дітей!

УДК-Краків.

ОГОЛОШЕННЯ

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., ¼ сторінки 180 зол., ⅛ сторінки 150 зол., ⅟₁₆ сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу, — повинен наперед присилати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати вгорі. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. ...
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79